

Kúria végzése

Az ügy száma: Bhar.III.702/2019/9.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2019. december 10.

Az ügy tárgya: hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény

Terhelt: I. rendű

Első fok: Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, Kb.II.35/2017/58., ítélet, tárgyalás, 2018. október 25.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, 6.Kbf.6/2019/11., ítélet, nyilvános ülés, 2019. május 3.

Rendelkező rész

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű vádlott pénzügyőr őrnagy és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben az ügyészség, valamint az I. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezést elbírálv a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.6/2019/11. számú ítéletét a pénzügyőr őrnagy I. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

Indokolás

I.

- [1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. október 25. napján kihirdetett Kb.II.35/2017/58. számú ítéletével a pénzügyőr őrnagy I. rendű vádlottat a 3 rendbeli, részben felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettének [Btk. 305. § a) és c) pont] vádja alól felmentette, és a további 2 rendbeli felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette [Btk. 305. § a) pont] miatt indult büntetőeljárást megszüntette.
- [2] Az ügyészség az I. rendű vádlott terhére, felmentése miatt, a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján, mert az I. tényállási pont tekintetében az ítéletet megalapozatlannak tartotta, továbbá a II. és III. tényállási pont tekintetében a 2 rendbeli felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette kapcsán a büntetőeljárás téves megszüntetése miatt jelentett be fellebbezést.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2019. május 3. napján meghozott 6.Kbf.6/2019/11. számú ítéletével az elsőfokú határozatot megváltoztatta, az I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a III. tényállási pontban írt felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettében, ezért őt egy évre próbára bocsátotta, ellenben az 1 rendbeli, a II. tényállási pontban írt felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettének vádja alól felmentette.

II.

- [4] A másodfokú ítélet ellen egyfelől a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az I. rendű vádlott terhére súlyosításért, próbára bocsátás helyett pénzbüntetés kiszabása érdekében, másfelől az I. rendű vádlott és védője az eljárás megszüntetése, illetőleg felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [5] A főügyészség indokai szerint a másodfokú bíróság okszerűen állapította meg, hogy a tényállás III. pontjához kapcsolódóan az I. rendű vádlottal szemben folytatott büntetőeljárást anyagi jogszabályt sértően szüntette meg ítélt dologra hivatkozással az elsőfokú katonai tanács, ezért a másodfokú bíróság törvényesen állapította meg az irányadó tényállásra tekintettel az I. rendű vádlott bűnösségét a felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében.
- [6] Az ügyészség álláspontja szerint azonban a másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrány a jelentős időmúlás ellenére sem alkalmas a generális prevenció elérésére, a próbára bocsátás nem feleltethető meg a hivatali büntett valós tárgyi súlyának, a középvezetői beosztásával visszaélő, és rendőr tiszthelyettes vádlott-társát bűncselekmény elkövetésére felbujtó I. rendű vádlott személye tényleges társadalomra veszélyességének.
- [7] A főügyészség ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet változtassa meg, és az I. rendű vádlottal szemben próbára bocsátás intézkedés helyett szabjon ki pénzbüntetést.
- [8] A Legfőbb Ügyészség a Be. 617. §-ára figyelemmel, az 588. § (4) bekezdése alapján tett BF.972/2019/2. számú indítványában az ügyészség másodfellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint a tényállás III. pontja tekintetében a tényállás megalapozott, és a másodfokú bíróság helytálló következtetést vont az I. rendű vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése is törvényes. Az ítéletábra kellő részletességgel tett eleget indokolási kötelezettségének is, amikor indokát adta annak, hogy mely bizonyítékokra alapítva állapította meg a tényállás III. pontját.
- [9] A Legfőbb Ügyészség szerint a másodfokú bíróság indokolatlanul zárta ki a haladéktalanság elvének sérelmére alapozva a titkos információgyűjtés eredményét. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria ítélezési gyakorlatára, kifejtette, hogy a feljelentésre jogosult hatóság az engedélyezett időszak lejártá előtt nem eshet késelelembe, ezért nem az információ megszerzésétől, hanem az engedély lejártának időpontjától kell vizsgálni és figyelembe venni a haladéktalan feljelentés kötelezettségének teljesülését. Ez a hibás álláspont azonban a tényállás megállapítására nem gyakorolt érdemi kihatást, az ítéletábra helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság tévesen szüntette meg az eljárást res iudicata címén az I. rendű vádlottal szemben.
- [10] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét az ügyészi fellebbezésben foglaltaknak megfelelően változtassa meg, és az I. rendű vádlottal szemben szabjon ki pénzbüntetést, egyebekben pedig e vádlott tekintetében azt hagyja helyben.
- [11] Az I. rendű vádlott védője fellebbezése indokolásában elsődlegesen a tényállás III. pontja tekintetében a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, másodlagosan a III. tényállási pontban megállapított bűnösség körében a másodfokú határozat megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta.
- [12] Álláspontja szerint a tényállás III. pontját érintő részében az eljárás megszüntetése helyes volt, és tévesnek tartotta a másodfokú bíróság ítélete indokolásában írtakat. A vádirati tényállás III. pontja véleménye szerint megegyezik a megszüntető határozat 5-6. oldalán megállapított tényállással, a megszüntető határozat a Magyarországról való ki- és belépési cselekményeket tartalmazza, és így átfedésben van a vádiratban foglaltakkal.
- [13] A védelem álláspontja szerint nem annak van jelentősége, hogy a nyomozást megszüntető határozat indokolása mit tartalmaz, hanem annak rendelkező része szerint az I. rendű vádlott ellen a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntette miatt folyamatban lévő nyomozást - mert a cselekmény nem bűncselekmény (III., VI., VII. pontok) - az ügyészség megszüntette.
- [14] Ezért a védelmi érvelés szerint az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy az eljárási

cselekmények idején hatályban volt eljárás törvény 191. § (1) bekezdése szerint a nyomozás ilyen okból történt megszüntetése nem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák, azonban azt csak a felettes ügyész, vagy ennek hiányában a nyomozási bíró rendelheti el, ilyenre azonban a jelen ügyben nem került sor.

- [15] A védelem álláspontja szerint az, hogy az ügyészség egy megszüntetett ügyben a törvény által előírt eljárási aktus mellőzésével nyújtott be vádat, egyben azt is jelenti, hogy erre nézve nem volt törvényes vád, így következetes az a gyakorlat, miszerint ilyenkor csak az eljárás megszüntetésének lehet helye. Ezt egyébként a védelem szerint tulajdonképpen a másodfokú bíróság is elismerte.
- [16] A másodlagos - felmentést célzó - indítványát a védő azzal indokolta, miszerint a tényállás III. pontja megalapozatlan. A vád szerint az I. rendű vádlott arra kérte a III. rendű vádlottat, hogy a szolgálati helyéről menjen a belépő III. sávra és annak megnyitásával működjön közre ismerőseinek soron kívüli átléptetésében annak ellenére, hogy az utasok soron kívüli átlépésre nem voltak jogosultak, és ilyen tartalmú kérelmet sem terjesztettek elő.
- [17] A bizonyítási eljárás során azonban sem az nem nyert bizonyítást, hogy az I. rendű vádlott a III. rendű vádlottat erre kérte volna, sem az, hogy a III. rendű vádlott elhagyta volna a szolgálati helyét. Másfelől a belépő sáv mind az ismerős érkezése előtt, mind azt követően nyitva volt. Az az ügyészi megállapítás pedig, hogy az utasok soron kívüli beléptetésére a vádlottak nem voltak jogosultak, azért nem bír jelentőséggel, mert a sáv nyitva volt, az említett személyek pedig az erre vonatkozó kormányrendelet alapján a kulturális jellegre tekintettel egyébként is jogosultak lettek volna soron kívüli belépésre.
- [18] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a belépő III. sáv nyitva volt, és ott egy pénzügyőr és egy határrendész teljesített szolgálatot.
- [19] A védő szerint a fentiekre tekintettel az I. rendű vádlott bűnössége a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, így vele szemben felmentő rendelkezés meghozatalának van helye a tényállás III. pontja tekintetében is.
- [20] A Kúria az ügyben a Be. 620. § (1) bekezdésére figyelemmel nyilvános ülést tartott, melyen a Legfőbb Ügyészség képviselője és a védő az írásbeli indítványát változatlanul fenntartotta. A vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz.

III.

- [21] Az ügyészség, valamint az I. rendű vádlott és a védő másodfellebbezése egyaránt nem alapos.
- [22] Az ügyben a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja alapján harmadfokú eljárásnak van helye, mert a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akivel szemben az elsőfokú bíróság az eljárást megszüntette.
- [23] Az ügyészi fellebbezés a 615. § (3) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, míg a védelmi fellebbezések a (3) bekezdés a) pontja alapján magát az ellentétes döntést sérelmezik.
- [24] A felülbírálat terjedelmét a Be. 618. § (1) bekezdése határozza meg, ekként a Kúria a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett (ez jelen ügyben a tényállás III. pontjában írt cselekmény miatt a bűnösség megállapítását és az emiatt intézkedés alkalmazását jelenti), és továbbá magát az első- és a másodfokú bírósági eljárásának törvényességét bírálja felül.
- [25] A harmadfokú felülbírálat során a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, ami feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, és az ügy érdemi elbírálását kizárná.
- [26] A harmadfokú felülbírálattal érintett, az elsőfokú katonai tanács által megállapított, és az ítéletábra által helyesbített III. tényállási pont megalapozott, azt az I. rendű vádlott harmadfokú nyilvános

ülésen tett nyilatkozatára figyelemmel azzal egészíti ki, hogy az I. rendű vádlott hivatásos szolgálati viszonya 2019. szeptember 30. napjával megszűnt, azóta egy kft. ügyvezetője, havi jövedelme 140.000 forint. Ezzel a kiegészítéssel a másodfokú bíróság által pontosított tényállást elfogadta ítélezése alapjául.

- [27] Megjegyzi a Kúria, hogy továbbra is elvárás, hogy a másodfokú bíróság pontosan megjelöli, miszerint az első fokon megállapított tényállás mely részét mellőzi, helyesbíti vagy pontosítja. Ez jelen ügyben azt jelenti, hogy ha a másodfokú bíróság - a saját álláspontjának megfelelően, a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékok köréből történő kirekesztése folytán - mellőzi az e bizonyítási eszközből származó ténymegállapítás feltüntetését a tényállásból, akkor a III. tényállási pont első bekezdés második és harmadik mondatát mellőznie kellett volna, továbbá a tényállási pont második bekezdésében az „Ezt követően” szöveg helyett az „Ennek során” szövegre kellett volna helyesbítenie a tényállást.
- [28] Ennek lényege szerint a 2014. augusztus 8. napján 19 órától másnap 07:00 óráig a egy közúti határátkelőhelyen pénzügyőr osztályvezetőként szolgálatot teljesítő I. rendű vádlott megkérte a 2014. augusztus 9-én 01:15 órától 03:45 óráig az I. belépő forgalmi sávon útlevélkezelőként szolgálatot teljesítő rendőr főtörzsőrmester III. rendű vádlottat két, személygépkocsival közlekedő személy soron kívüli, Magyarország területére történő határátléptetésének lebonyolítására anélkül, hogy ennek feltételei adottak lettek volna. A III. rendű vádlott e kérésnek 02:23 órakor eleget tett.
- [29] A védő írásbeli fellebbezése elsődlegesen arra irányult, hogy a Kúria a másodfokú bíróság álláspontja helyett az elsőfokú katonai tanács véleményét ossza abban a tekintetben, hogy a tényállás III. pontjában írt cselekményt illetően nem volt törvényes vád, ezért az eljárást szüntesse meg.
- [30] A védő érvelése téves.
- [31] A Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztályának 2017. május 23. napján kelt 3.Nyom.196/2015/1. számú vádirata III. vádpontja és az ugyanazon nap kelt, ugyanolyan ügyszámú nyomozást megszüntető határozata III. pontjának összevetéséből megállapítható, hogy a feljelentéshez képest, amely két ember 2014. augusztus 8-i, Magyarország területéről történő szabálytalan kiléptetését, majd az augusztus 9-i szabálytalan beléptetését egyaránt tartalmazta, az ügyészség a nyomozás adatai alapján a Magyarországról való kiléptetés tekintetében nem állapított meg semmilyen szabálytalanságot, ezért a nyomozást az I. rendű vádlott tekintetében a szabálytalan kiléptetés kapcsán megszüntette.
- [32] A vádirat III. vádpontja ellenben az augusztus 9-i szabálytalan beléptetést tette a vád tárgyává. A megszüntető határozatban leírt feljelentés két szándék tekintetében tartalmazott tényállást: kilépő és belépő szándék tekintetében. Az alany, a hely, az idő ugyanaz, a szándék iránya azonban eltérő volt: a be- és kilépésre is vonatkozott, de a megszüntetés csak a kilépő szándéokra vonatkozott. Ez egyértelműen kiderül a megszüntető határozat 5-6. oldalán a kihallgatott pénzügyőr és határrendész vallomását összegző összefoglalójából, mindkét vallomás csak a kilépésre vonatkozott.
- [33] Arról van tehát szó, hogy a feljelentéshez képest a nyomozás során kiderült, miszerint a kiléptetés nem volt szabálytalan, a vissza/beléptetés azonban igen. Az ügyész ezt a cselekményt tette vád tárgyává.
- [34] Megjegyzi a Kúria, hogy a megszüntető határozat meghozatala idején hatályban volt korábbi Be. szerint a nyomozás során az ügyészség határozata jogerőre nem képes, ezért a res iudicata kérdése szóba sem jöhet (vö. Kúria Bfv.III.1.085/2015/18. és Bfv.III.1.158/2017/4. számú határozata).
- [35] Ezért tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor ezt a tényt a korábbi Be. 191. §-a alá tartozónak látta, mint azt az ítélet tábla katonai tanácsa helyesen - bár szerencsétlen szófordulattal („ítélt dologra téves hivatkozással”) - ítélete 12. oldal első és második bekezdésében kifejtette.
- [36] A védő másodlagos indítványa az I. rendű vádlottal szemben hozott másodfokú ítélet megváltoztatására és az I. rendű vádlott felmentésére irányult arra hivatkozással, hogy a megállapított tényállás megalapozatlan.

- [37] A Be. 619. § (1)-(3) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. Ennek megfelelően a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak, ha pedig a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.
- [38] Itt azonban nem erről van szó. Az I. rendű vádlottat a III. tényállási pontban marasztaló másodfokú rendelkezés nem a másodfokú eljárás eredményeként megállapított - elsőfokú bíróságtól eltérő - tényállás alapján született meg; a védő indítványa a tényállás III. pontját teljes egészében megalapozatlannak tartja. Az előbb hivatkozott törvényhelyek alapján azonban a harmadfokú eljárásban ennek vizsgálatára nincs eljárásjogi lehetőség.
- [39] A Legfőbb Ügyészség vitatta a másodfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a titkos információgyűjtés eredménye - a haladéktalan feljelentés követelményének sérelme miatt - nem használható fel.
- [40] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa azért nem látta felhasználhatónak a 2014. augusztus 9-én elkövetett cselekmény tekintetében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) szerinti titkos információgyűjtés eredményét, mert az az álláspontja szerint nem felelt meg a korábbi Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt követelménynek: az engedélyezést kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően nem tett eleget nyomban a feljelentési kötelezettségének.
- [41] A Kúria a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának álláspontjával szemben mindenben osztotta a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának indokait abban, hogy az Rtv. - akkori - szabályai alapján nem olvasható ki olyan törvényi rendelkezés, miszerint a titkos információgyűjtést engedélyező bírói végzésben szereplő időtartam csupán egyszer hosszabbítható meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja lényegében egy - törvényrontó - analogia iuris, miszerint más törvények hasonló tárgykört szabályozó rendelkezéseit vetíti vissza az Rtv.-re.
- [42] A másodfokú bíróság álláspontja szerint - az Alkotmánybíróság 2/2007. (I. 24.) AB határozata indokolásának V.2.2. és V.4.2. pontjára, illetve a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiuma 74. számú kollégiumi véleményére hivatkozva - az arra jogosult a feljelentést a bűncselekmény tudomására jutását követően haladéktalanul nem tette meg.
- [43] A Legfőbb Ügyészség ezzel szemben a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria Bhar.I.768/2009/6., Bhar.III.607/2011/5. és Bhar.III.317/2013/6. számú határozatára hivatkozott, amely álláspontja szerint azt támasztja alá, miszerint az engedélyezett titkos információgyűjtés tartama alatt a feljelentésre jogosult hatóság nem eshet késedelembe.
- [44] A Legfelsőbb Bíróság által a Bhar.I.768/2009/6. hozott határozatban elbírált ügyben „a vádlottakkal szemben a titkos információgyűjtést a bíróság 2007. december 2. napjáig engedélyezte. Az ügyben a titkos információgyűjtést végző szerv a vádlottak ellen 2007. december 29-én tette meg a feljelentést. Az információgyűjtésre irányuló engedély telefonon folytatott beszélgetések lehallgatására és technikai eszközzel történő rögzítésére szolgált. Az ennek alapján rögzített beszélgetések tartalmának megismerése, majd feldolgozása és elemzése nyilvánvalóan időt vett igénybe. Az engedélyben megjelölt határidő lejárt és a feljelentés megtétele között eltelt időtartam nem tekinthető ezt meghaladó mértékűnek; így a haladéktalanság követelménye nem sérült meg, az megfelel a Legfelsőbb Bíróság BKv 74. számú - ítéltábla által is felhívott - állásfoglalásában kifejtetteknek is.”.
- [45] A Legfelsőbb Bíróság a Bhar.III.607/2011/5. számú ítéletében azt mondta ki: „annak ellenkező adatokkal alá nem támasztott megállapítása, hogy az ügy bonyolultsága, a rendelkezésre álló titkos

információgyűjtés során nyert adatok nem indokolták, hogy a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat (RSZVSZ) több mint két hónap után tegyen feljelentést, önmagában még nem alapozza meg a másodfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a (korábbi) Be. 78. § (4) bekezdésére hivatkozással a titkosszolgálati eszközökkel beszerzett információkat a bizonyítás köréből kirekessze. A Be. 78. § (4) bekezdése szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. Jelen esetben az alapügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok is egyértelműen megállapították, hogy a titkos információgyűjtés elrendelése és végrehajtása minden szempontból törvényes volt, az eljárás során bűncselekmény nem történt, és az érintett személy eljárási jogainak korlátozására - a titkosszolgálati eszközök alkalmazásának jellegére tekintettel - nem kerülhetett sor. Más tiltott módon beszerzett bizonyítékról sincs szó. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy a bíróság által a titkosszolgálati eszközök alkalmazására engedélyezett 90 napos határidő lejáratára előtt a feljelentés megtétele megtörtént, ezt követően az ügyész megkeresésére a nyomozási bíró engedélyezte a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználását. Ebből következően a bűnüldözési célok maradéktalan megvalósítása és a megszerzett más irányú információk által keletkeztetett feljelentési kötelezettség teljesítésének egyidejű érvényesítése az engedélyezett idő lejáratára előtt törvényesen, és a (korábbi) Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti előírásoknak is megfelelően történt." (megjegyzí a Kúria: ezen ítéletével a Fővárosi Ítéltábla 6.Bf.266/2010/16. számú ítéletét változtatta meg).

- [46] A Kúria a Bhar.III.371/2013/6. számú határozata alapjául szolgáló ügyben az I. rendű vádlott telefonjait 2009. november 16-án 16 órától 2010. február 13-án 16 óráig, majd másodízben 2010. február 13-án 14 órától 2010. május 13-án 14 óráig, a II. rendű vádlott telefonját 2010. március 18-án 14 órától 2010. június 15-én 14 óráig hallgatták le. A feljelentést az ügyben az RSZVSZ 2010. szeptember 6. napján tette meg, a feljelentést az ügyészségen 2010. szeptember 20-án iktatták, a nyomozást 2010. szeptember 24-én rendelték el, a lehallgatási anyagot az ügyészség 2010. szeptember 27-én kérte meg, a felhasználásra az indítványt 2011. április 22-én terjesztették elő, a lehallgatás anyagának felhasználását a bíróság 2011. április 26-án engedélyezte, és minden nyomozati cselekményt csak ezt követően fogatosítottak. Mindebből az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a lehallgatás végső időpontját - 2010. június 15-ét - figyelembe véve, a több mint két hónap múlva megtett feljelentés nem felel meg a törvényben megkívt haladéktalanság fogalmának.
- [47] A Kúria ezzel kapcsolatban azonban - megismételve a Bhar.III.607/2011/5. számú határozatában foglaltakat - kimondta, hogy az ügyben az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú bíróság viszont a Be. 78. § (4) bekezdésére hivatkozással az elsőfokú bíróság által a tényállás megállapításánál bizonyítékként értékelt és elfogadott lehallgatási anyagot a bizonyítékok köréből kirekesztette, és ezt követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fennmaradó bizonyítási anyag nem elegendő a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapításához, és ezt ítéletében tételesen megindokolta a tanúvallomások, a kamionos igazoltatási anyagok, bankszámlakivonatok, informatikai szakértői anyagok részletes értékelésével. Ez viszont azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság az első fokon megállapított tényállás tartalmától függetlenül valójában a bizonyítékok felülmérlegelésébe bocsátkozott. Az ítéltábla tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a titkos információgyűjtés eredménye a bírósági eljárásban bizonyítékként nem értékelhető, ami annak a Be. 78. § (4) bekezdése alapján kirekesztését, és ez egyéb bizonyíték hiányában a vádlottak felmentését eredményezte.
- [48] Ehhez képest téves a Legfőbb Ügyészség azon álláspontja, miszerint a Kúria gyakorlata az, hogy az engedély időtartama alatt a feljelentésre jogosult (köteles) hatóság nem eshet késedelembe; ilyen megállapítást egyetlen idézett határozat sem tett. {Megjegyzí a Kúria, hogy ez ellentétes lenne a törvényi szabályozással is, mivel az Rtv. - akkori - 73. § (1) bekezdés a) pontja szerint a nyomozó

hatóság vezetőjének haladéktalanul el kell rendelnie a különleges eszköz alkalmazásának megszüntetését, ha az engedélyben meghatározott célját elérte [az Rtv. jelenlegi 75/D. § (1) bekezdés a) pontja]}.

- [49] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa álláspontja szerint a konkrét ügyben keletkezett adathalmaz nem volt jelentős mennyiségű, a releváns adatok elégségesek voltak bűncselekmény gyanújának megállapításához, és egyértelműen ahhoz a személyhez kötődtek, akire nézve a titkos információgyűjtés engedélyezett volt. Ezért álláspontja szerint az ún. készletezés tilalmára hivatkozva volt indokolt a feljelentéssel érintett cselekmények közül mindazoknak a lehallgatási anyagoknak kirekesztése a bizonyítékok köréből, amelyek a feljelentést megelőző két hónapon túl, tehát 2014. augusztus 27. napját megelőzően kerültek rögzítésre, mert ezek a korábbi Be. 78. § (4) bekezdése értelmében mint más tiltott módon beszerzett bizonyítékok nem értékelhetők.
- [50] A nyomozati iratok alapján a következők állapíthatók meg:
- A későbbi I. rendű vádlottal szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. február 13. napján kelt 12.Ti.085/2/2014.Tük. számú végzésével engedélyezte a mobiltelefonon továbbított közlés tartalmának megismerését és technikai eszközzel történő rögzítését 2014. február 13. napján 16.00 órától május 13. napján 16.00 óráig. Ezt az engedélyt meghosszabbította a bíróság a 2014. május 6. napján kelt 12.Ti.085/4/2014.Tük. számú végzésével 2014. augusztus 10. napján 16.00 óráig, majd a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2014. augusztus 8. napján kelt 41.Ti.085/6/2014.Tük. számú végzésével 2014. november 7. napján 16.00 óráig.
 - A Nemzeti Védelmi Szolgálat Közigazgatási Szervek Védelmi Szolgálat Igazgatóság Nemzeti Adó- és Vámhivatal Főosztálya (NVSZ) az ügyben 2014. október 27. napján tett feljelentést a későbbi I. rendű vádlott és további 18 személy ellen, a 2014. június 18. és 2014. szeptember 11. között rögzített, ismeretlen mennyiségű és időtartamú hívás, illetve beszélgetés alapján, összesen 30 bűncselekmény elkövetése miatt. Az NVSZ a telefonbeszélgetések összesen 31 leírt változatát küldte meg a feljelentés megtétele után.
 - Nem ismert, hogy az NVSZ összesen hány telefonbeszélgetést rögzített, ezek közül milyen időpontokban és mennyit törölt az Rtv. akkor hatályos 73. § (3) bekezdése alapján. Nincs adat arra, hogy a lehallgatást végző szerv eleve ismerte-e a későbbi I. rendű vádlottal beszélgetést folytató személyek kilétét, vagy csak a telefonszám alapján történt az azonosítás.
 - Bár az engedélyt a bíróság 2014. február 13. napjától adta meg, nem ismert, hogy az első, az ügyészségnek leírt és átadott beszélgetés (2014. június 18-tól) előtt történt-e és milyen eredménnyel tényleges titkos információgyűjtés, illetve hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság milyen tények ismeretében hosszabbította meg az engedélyt. Tény viszont, hogy bár az engedély 2014. november 7. napjáig tartott, az NVSZ október 27. napján már feljelentést tett.
- [51] Mindehhez képest nem megalapozott (nem alátámasztott) a másodfokú katonai tanács azon álláspontja, hogy a feljelentés nem haladéktalanul történt meg, főleg nem megalapozott a készletezés tilalmára való hivatkozás akkor, amikor az engedélyben foglalt időtartam lejárt előtt az NVSZ feljelentést tett. Annak sem adta indokát az ítéltábla, hogy miért a feljelentést megelőző két hónapon túl rögzített hangfelvételeket tekintette tiltott módon beszerzettnek, amikor az engedély az így - nem tudni, milyen alapon - kiszámított időponthoz képest több mint két hónapra még megvolt.
- [52] Annak pedig végképp nem adta indokát a másodfokú katonai tanács, hogy miért, milyen jogszabályi rendelkezés alapján minősítette „más tiltott módon” beszerzettnek az egész lehallgatási anyagot (annak ismeretében, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Bhar.III.607/2011/5. számú ítéletében már kifejtette, miért nem tartja helyesnek a Fővárosi Ítéltábla 6.Bf.266/2010/16. számú ítéletében ugyanilyen logika alapján kifejtetteket).
- [53] Ezért a Kúria álláspontja - a korábbi határozatait, valamint a 74/2009. BK vélemény 3. pontjában kifejtetteket továbbra is irányadónak tekintve - az, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa indokolatlanul, ehhez képest törvénytelenül rekesztette ki jelen ügy bizonyítási eszközei közül a törvényesen elrendelt, illetve meghosszabbított, az eljárási törvény által előírt módon a

büntetőeljárásban felhasználni kívánt lehallgatások leiratát tartalmazó jelentést.

- [54] A másodfokú bíróság hivatkozott a készletezés tilalmára, és ennek kapcsán az Alkotmánybíróság 2/2007. (I. 24.) AB határozata V. rész 4.2. pontjában írtakra. Az Alkotmánybíróság a készletezés kifejezést azonban nem a különleges eszköz alkalmazásának célszemélyével, vagy a vele együttműködve bűncselekményt elkövető további személlyel kapcsolatban használta:
- [55] „4.2. A titkos információszerzés és titkos adatgyűjtés feltételeinek meghatározásakor a jogalkotó - a IV. fejezetben kifejtettek szerint - túlságosan széles értelmezést és alkalmazást lehetővé tévő, bizonytalan tartalmú szabályozást alkotott, amelyből döntően hiányzik az alkalmazás kivételességére vonatkozó általános kritérium. A Be. 206. § (3) bekezdése szerinti esetben az engedélyezés feltételeinek előzetes vizsgálatára sem kerülhetett sor, az eszközök és módszerek használata harmadik személyek tekintetében bírói kontroll nélkül maradt. [Előzetes engedélyezés nem volt, így az arról való tudomásszerzés hiányában a bíró saját elhatározásából sem végezhetett (közbenső) kontrollt, az utólagos, a tárgyaló bíró által foganatosítandó ellenőrzés pedig - dokumentáció hiányában - nem volt lehetséges.] Az utólagos felhasználás időbeli korlátlanlansága folytán, a célhoz kötöttség szabályai alól kikerült esetekben (a már vizsgált alapjogokon túl) meghatározhatatlan számú érintett információs önrendelkezési joga eshetett tartósan - hatékony jogorvoslati lehetőség nélkül - korlátozás alá. A szabályozás ugyanis a harmadik személyek vonatkozásában szükségképpen feltételezte az adatok készletezését, kezelését és tárolását anélkül, hogy az arányosságot biztosító, a kivételes alkalmazásra vonatkozó mérce létezett volna. Az ilyen korlátozás nem felel meg az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében megszabott feltételeknek.”
- [56] Erre figyelemmel (is) az Alkotmánybíróság a korábbi Be.-nek a 2006. június 30. napjáig hatályban volt 206. § (3) bekezdésének szövegét megsemmisítette. Időközben, bár a korábbi Be. szabályai többször módosultak, a haladéktalan feljelentés (a törvény legutóbbi szóhasználatában, a nyombani feljelentés) követelményét a 2006. évi L. törvény szerinti módosítás vezette be. Ez a jogintézmény volt hivatott azt megakadályozni, hogy az Alkotmánybíróság által leírt helyzetben (tehát amikor az eredeti engedélyben nem szerepelt személyek esetében) az alapjogokat sértő készletezés alakuljon ki.
- [57] Tehát a készletezés tilalma - szemben az ítéletábra álláspontjával - nem azt jelenti, hogy az egyébként törvényesen engedélyezett és lefolytatott, lényegében csak technikai szempontból nem a büntetőeljárás részeként kezelt titkos információgyűjtés eredménye a bíróság által vélelmezett feljelentési időtúllépés miatt nem használható fel, hanem azt, hogy a titkos információgyűjtésben vétlen, érintetlen harmadik személyekről ne lehessen olyan adatokat gyűjteni és készletezni, amelyeket a hatóságok bírói engedély - és törvényi ok - nélkül szereztek meg (csupán megjegyzi a Kúria, hogy a büntetőügyben eljáró bíróságnak, vagy a titkos információgyűjtést engedélyező bírónak egyébként sincs tényleges lehetősége annak ellenőrzésére, hogy az Rtv. korábbi számozás szerinti 73. § (3) bekezdésében írt követelményt a felderítést végző szervek valóban betartják-e).
- [58] Mindez azonban a jelen ügy szempontjából irreleváns, mivel az I. rendű vádlottnak a III. tényállási pontjában írt cselekménye a törvényt sértően kirekesztett bizonyítási eszköz nélkül is megállapítható volt a másodfokú bíróság szerint is.
- [59] A hivatali visszaélés büntettét az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi. A III. rendű vádlott azzal, hogy a reá irányadó jogszabályok és belső rendőrségi szabályzatok előírásait, így hivatali kötelességét megszegte (elsőfokú ítélet 6. oldal negyedik bekezdés). Ezt a cselekményét a III. rendű vádlott nem a saját elhatározásából, hanem az I. rendű vádlott kérésére követte el. Az I. rendű vádlott tehát a III. rendű vádlottat szándékos bűncselekmény elkövetésére bujtotta fel.
- [60] A másodfokú bíróság ezért törvényesen járt el, amikor az I. rendű vádlott bűnösségét felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében megállapította, helyesen vette számba a büntetékiszabási körülményeket is, és ennek alapján törvényesen alkalmazta az I. rendű vádlottal szemben a próbára bocsátás intézkedést. A Kúria további enyhítő körülményként értékelte, hogy a vádlott szolgálati

viszonya időközben megszűnt, és nyomatékkal értékelte az időmúlást.

- [61] Egyetértve a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa indokaival, a Legfőbb Ügyészséggel ellentétben nem látta szükségesnek e büntetőjogi intézkedésnél súlyosabb szankció alkalmazását.

IV.

- [62] Ekként a másodfokú bíróság ítéletét a volt pénzügyőr őrnagy I. rendű vádlott tekintetében a Be. 623. § I. fordulata alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. december 10.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.6/2019/11. számú ítélete a Kúria Bhar.III.702/2019/9. számú végzésével a volt pénzügyőr őrnagy I. rendű vádlott tekintetében 2019. december 10. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. december 10.

Dr. Márki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ